

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 151

**Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı
Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay
Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk
ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının
Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi
(2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1779 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4

- Genel Gerekçesi 4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi 5

• Dışişleri Komisyonu Raporu 6

• Teklif Metni 8

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 8

• Anlaşma Metni 9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 443584 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

04/04/2019

Mustafa Şentop

Tekirdağ

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/1779)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ülkemiz, çok yönlü dış politikası çerçevesinde Latin Amerika ve Karayipler (LAK) bölgesi ile ilişkilerin her alanda geliştirilmesine önem atfetmektedir. Bu itibarla, bölgede dış temsilcilik ağımızın genişletilmesine, karşılıklı üst düzey ziyaretlerin artırılmasına, ilişkilerin ahdi zemininin güçlendirilmesine, ticaret hacminin artırılması amacıyla ekonomik anlaşmalar ve serbest ticaret anlaşmaları akdedilmesine ve kültürel ilişkilerimizin geliştirilmesine öncelik verilmektedir.

31 Ocak 2017 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşması" ile iki ülke arasındaki dostluk ve işbirliğinin geliştirilmesi, bu kapsamda bilgi değişimi, teknik ve bilimsel bilgi transferi ile karşılıklı istişareler yapılması; iki devletin yasama ve yürütme organları arasında her düzeyde görüş alışverişi gerçekleştirilmesi; mahalli idareler ve kültür kurumları arasındaki işbirliği ile turizm ve spor alanlarında ilişkilerin geliştirilmesi; ortak ilgi sahalarında müşterek projeler ve programlar tatbiki yoluyla teknik, bilimsel ve teknolojik işbirliğinin desteklenmesi; terörizm ve silah, uyuşturucu ve ulusal miras unsurlarının kaçakçılığı ile mücadelede işbirliği yapılması ve bu alanlarda taraflarca uygun bulunması halinde ilave protokoller imzalanması öngörülmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-47107

15 Mart 2019

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

31 Ocak 2017 tarihinde Asuncion’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

6/12/2019

Esas No: 2/1779

Karar No: 111

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 15/3/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşması”, 5/4/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 29/4/2019 tarihinde esas komisyon olarak komisyonumuza havale edilen 2/1779 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 4/12/2019 tarihli 15’inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti arasında 31 Ocak 2017 tarihinde imzalanan; iki ülke arasındaki dostluk ve işbirliğinin geliştirilmesini, bu kapsamda teknik ve bilimsel bilgi transferi ile iki ülkenin yasama ve yürütme organları, mahalli idareler ve kültür kurumları arasındaki işbirliğinin gerçekleştirilmesini, turizm ve spor alanlarında ilişkilerin geliştirilmesi; terörizm, silah ve uyuşturucu ve ulusal miras unsurlarının kaçakçılığı ile mücadele konularında işbirliğinin desteklenmesini teminen imzalanan Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

26’nci Yasama Döneminde de Komisyonumuza havale edilen bu anlaşmanın dönemin sona ermesi sebebiyle görüşülemeyerek kadük kaldığı, Türkiye’nin Latin Amerika bölgesiyle ilişkilerini son on beş yılda önemli ölçüde geliştirdiği, 2002’de 6 olan temsilcilik sayımızın bugün 16 büyükelçilik ve 1 başkonsoloslukla 17’ye yükseldiği, ticaret hacmimizin de 1,5 milyar dolardan 12 milyar dolara yükseldiği,

Bu kapsamda, 2018 yılının Kasım ayında Paraguay’ın Başkenti Asunsion’da Büyükelçiliğimizin faaliyete geçtiği, Paraguay’ın Ankara Büyükelçiliği de bu yıl şubat ayında faaliyete geçtiği, Sayın Cumhurbaşkanımızın 2 Aralık 2018 tarihli Paraguay ziyaretinin Cumhurbaşkanı seviyesinde bu ülkeye gerçekleştirilen ilk ziyaret olduğu,

Paraguay’la imzaladığımız dostluk ve iş birliği anlaşmasının ülkelerimiz arasında çeşitli alanlardaki potansiyeli canlandırmak için hukuki temeli teşkil edeceği, Paraguay’la ekonomik ilişkilerimizi her iki tarafın da çıkarına olacak şekilde geliştirmemiz gerektiği, ticaret hacmimizin 2002’de 44,5 milyon dolarken 2018’de 146 milyon dolar olduğu,

Anlaşmanın Paraguay’la teröre karşı mücadelede de iş birliğimizin önünü açacağı, FETÖ’ye karşı yürüttüğümüz kararlı mücadelede FETÖ unsurlarının Latin Amerika ülkelerinde kendilerine rahat alanlar bulmalarını engellemek istediğimizi bu anlamda, Latin Amerika ve Karayip ülkelerinin de desteğinin beklendiği,

Paraguay'la ilişkilerimizde bir diğer önemli konunun Filistin meselesindeki ortak tutumumuz olduğu, bu anlaşmayla, ülkemiz ve Paraguay yasama organları arasındaki temas ve görüş alışverişini de güçlendirerek halklarımız arasındaki bağları güçlendirmek gerektiğini,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir. Maddelerin oylamasından sonra Teklifin tümü redaksiyon yetkisiyle oya sunulmuş ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey ve İstanbul Milletvekili Zafer Sırakaya Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Üye
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Tulay Hatimoğulları Oruç</i>
İstanbul	Denizli	Adana
Üye	Üye	Üye
<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ahmet Haluk Koç</i>	<i>Mustafa Canbey</i>
Ankara	Ankara	Balıkesir
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>
Bursa	Hatay	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>	<i>Ümit Özdağ</i>	<i>Zafer Sırakaya</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Serpil Kemalbay Pekgözegü</i>	<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>
İzmir	Karabük	Kayseri
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANI TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
PARAGUAY CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA DOSTLUK VE İŞBİRLİĞİ AN-
LAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 31 Ocak 2017 tarihinde Asuncion'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
PARAGUAY CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA DOSTLUK VE İŞ BİRLİĞİ AN-
LAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
PARAGUAY CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
DOSTLUK VE İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Bundan sonra "Taraflar" olarak anılacak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti;

İki ulus arasındaki dostluk bağlarını ve işbirliğini güçlendirmeyi ve derinleştirmeyi **ARZU EDEREK**;

Mevcut iki taraflı tüm belgelere bağlılıklarını **TEYİT EDEREK**;

Demokrasi ve adalet ilkelerine saygı duyulması ve insan hakları ve temel özgürlüklerin desteklenmesi ihtiyacına **KANI OLARAK**;

Dostane ilişkilerin ve işbirliğinin güçlendirilmesinin dünyada barış, istikrar, uluslararası güvenlik ve işbirliğinin yanı sıra, her iki ulusun çıkarlarına da katkıda bulunacağı **ANLAYIŞIYLA**;

Uluslararası hukukun kural ve ilkelerini, özellikle Birleşmiş Milletler Şartını **TANIYARAK**;

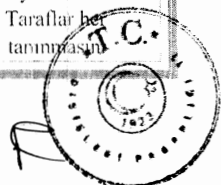
Aşağıdaki hususlarda mutabakata **VARMISLARDIR**:

Madde 1

1. Taraflar dostluk ve işbirliği ilişkilerini geliştirmeyi ve teşvik etmeyi ve aralarındaki mevcut anlayış ve güveni derinleştirmeyi taahhüt ederler.
2. Taraflar karşılıklı ilişkilerinde, egemen eşitlik, kuvvet kullanma veya tehdidi yasağı, sınırların dokunulmazlığı, devletlerin toprak bütünlüğü, uyumsuzlukların barışçıl çözümü, içişlerine müdahale etmeme ilkelerine ve uluslararası hukuk kurallarına uygun hareket ederler.
3. Bu Anlaşma ile yürütülen tüm işbirliği faaliyetleri, her iki tarafın Dışişleri Bakanlıkları vasıtasıyla ayrıntılı şekilde belirlenir.

Madde 2

Taraflar, uluslararası barış ve güvenlik, insan hakları ve temel özgürlüklere uluslararası hukuk temelinde tam saygı, ekonomik ve sosyal kalkınma ve her Devletin iktisadi ve siyasi bağımsızlık hakkı vasıtasıyla adil bir dünya düzeni kurma amacıyla uluslararası alanda işbirliğini destekler. Aynı şekilde, Taraflar her Devletin bağımsız bir dış politika geliştirmek hakkının tanınmasını

güçlendirilmek ve uluslararası uygulamada demokratik değerler ve iyi niyet ruhunu pekiştirmek üzere işbirliği yaparlar.

Madde 3

Taraflar, genel olarak sorunların çözümünde, adil bir dünya düzeninin kurulmasında ve siyasi, iktisadi ve sosyal, teknolojik, bilimsel, çevresel, kültürel ve insani alanlarda tüm devletler arasında işbirliğinin geliştirilmesinde, insan haklarının etkin olarak desteklenmesini sağlayarak Birleşmiş Milletlerin merkezi rolünü güçlendirmek için katkıda bulunurlar.

Taraflar, bölgesel kuruluşlar ve Birleşmiş Milletler sistemi arasındaki işbirliğinin genişlemesine katkıda bulunurlar.

Madde 4

Taraflar, devletlerin istikrarlı iktisadi gelişimi için uygulamaya yönelik tedbirlerin eşgüdümüne ve genel olarak dünya ekonomisinin dengeli büyümesine özel önem vermek maksadıyla her iki ülkenin ekonomisinde etkin gelişmenin sağlanması ve eşit haklar ve ayrımcılık yapmama temelinde çok taraflı ticaret sisteminin güçlendirilmesi için uluslararası finans, ticaret ve ekonomi örgütlerinde işbirliği yaparlar.

Madde 5

Taraflar bu alanda yürürlükteki uluslararası hukuku dikkate alarak, dünyanın durumunu iyileştirmek ve istikrara kavuşturmak için uluslararası çabaların etkinliğinin artırılmasına katkıda bulunurlar.

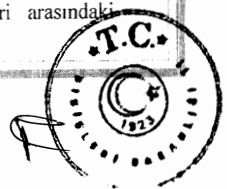
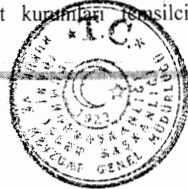
Taraflar, bilgi değişimi, teknik ve bilimsel bilgi transferi ve karşılıklı istişare yoluyla bu alanda işbirliği yapar, bu yolla böyle bir işbirliği için hukuki temeli tesis ederler.

Madde 6

Taraflar, ikili ilişkilerin geliştirilmesi ve derinleştirilmesini sağlamak amacıyla farklı düzeylerde düzenli istişareler yürütürler.

Madde 7

Taraflar, uluslararası güvenliği güçlendirmek için faaliyetlerinin eşgüdümü ve ikili işbirliğinin artırılması amacıyla Dışişleri Bakanlıkları arasındaki siyasi istişareler düzenlenmesi ve çeşitli devlet kurumları temsilcileri arasındaki

toplantılar dâhil her iki devletin yasama ve yürütme organlarıyla her düzeyde görüş alışverişini teşvik ederler.

Madde 8

Taraflar, yerel makamları arasında işbirliğini destekler ve şehir ve kasabaları arasında birlikleri teşvik ederler.

Taraflar, insan hak ve özgürlüklerine saygı duyulmasına ve her iki Tarafın makamları arasında doğrudan temasların artırılmasına katkısı olabilecek fikir ve bilgi alışverişini sosyal erişim, tanıtım ve bütünleşme faaliyetleri düzenleyerek teşvik ederler.

Taraflar, kültür kurumları arasındaki temasları teşvik eder ve turizm ve spor alanlarında ilişkilerin geliştirilmesini desteklerler.

Madde 9

1. Taraflar 7 Mart 2009 tarihinde imzalanan Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması uyarınca ikili ticaretin geliştirilmesine matuf mekanizmaları destekler ve her bir tarafın iç mevzuatı ve uluslararası hukuk kuralları uyarınca yatırımların teşviki ve çekilmesi için elverişli koşulları yaratırlar.

2. Taraflar ortak ilgi alanlarında programların ve projelerin oluşturulması ve uygulanması yoluyla, teknik, bilimsel ve teknolojik işbirliğinin geliştirilmesini teşvik ederler.

3. Taraflar Türk ve Paraguaylı ticaret ve mali yapıları ve Avrupa ve Latin Amerika'da geliştirilen bütünleşme mekanizmaları hakkında bilgi alışverişinde bulunurlar.

Madde 10

1. Taraflar uygulayıcılarının saikleri ve hedefleri ne olursa olsun, terörizmin tüm biçimlerine karşı tutumlarını teyit ederler. Taraflar terörizmin hiçbir koşulda haklı gösterilemeyeceğini yinelerler.

2. Taraflar Devletlerinde yürürlükteki ilgili mevzuata uygun olarak, uluslararası terörizm ve silah, uyuşturucu ve ulusal miras öğelerinin kaçakçılığı ile mücadelede işbirliği yaparlar.

Madde 11

Taraflar, gerekli gördükleri takdirde, bu Anlaşmanın amaçlarını gerçekleştirmek için ilave anlaşma/protokoller akdedebilir.

Madde 12

1. İşbu Anlaşma çerçevesinde Taraflar arasındaki işbirliği her iki ülkenin yürürlükteki kuralları ve düzenlemelerine uygun olarak gerçekleştirilecektir.
2. Bu Anlaşma her bir Tarafın diğer Devletlerle ilişkilerine dair ikili ve ya çok taraflı anlaşmalar çerçevesindeki hak veya taahhütlerini etkilemez.

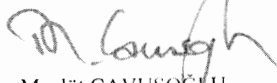
Madde 13

Taraflar bu Anlaşmanın yorumlanmasından ve uygulanmasından doğan tüm anlaşmazlıkları, barışçı yollarla ve dostça, yerleşik ilkelere uygun olarak çözerler.

Madde 14

1. Bu Anlaşma, Tarafların, anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli iç hukuki usullerin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girer.
  2. Bu Anlaşma, Taraflardan herhangi biri Anlaşmayı sona erdirmeye niyetini, en az üç (3) ay önce karşı Tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirmediği takdirde süresiz yürürlükte kalır.
- 31 Ocak 2017 tarihinde Asuncion'da tüm metinler aynı derecede geçerli olmak üzere Türkçe, İspanyolca ve İngilizce dillerinde ikişer asıl nüsha halinde imzalanmıştır. Yorumda farklılık halinde İngilizce metin esas alınır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Mevlüt ÇAVUŞOĞLU
Dışişleri Bakanı

PARAGUAY CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Eladio LOIZAGA
Dışişleri Bakanı

